

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 11. Crudelißima tyranni inuidia punita, & fidelis ministri charitas
laudata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

1. Reg. 31.
4. Plura
alia ex-
empla
sunt apud
Surium
tom. 4. in
vita Ar-
nolphi.
c. 24. 38.
41. 42.

beret; quod & regiâ inuidiâ rabido Sauli tandem contigit. Qui, quoniam in innocentissimum, optimeque de Rep. meritum Dauidem ira inuidiaque flagrauit, à Domini spiritu relictus est, & à nequam possessus, donec & ipse Isacidarum Ajax in gladium proprium incubuisset. Sed hoc ipsum etiam in Soldani filio regni inuasore, supra à nobis memorato, exemplum ac remedium porre videamus.

PARS SECVNDA.

XI.
CRVDE-
LISSIMA
TYRANNI
INVIDIA
PVNITA,
ET FIDE-
LIS MINI-
STRI
CHARITAS
LAVDATA.

DOSTQVAM is lamentabilem illam stragem edidit, & partim, iunioris fratris vociferatione, partim aliunde ex aula, tot parricidiorum cædes invulgus erupit, pronum fuit, vnicuique cogitare, quid ipse ab eiusmodi rege sperare posset, qui tam crudelis fuit in proprios fratres ac parentes. Itaque seditio inde gliscere cœpit, quam, vbi dudum ad id armato dispositoque milite, callidus parricida sopiuit, cruenta manu sceptrum inuasit, regnumque violenta successione occupavit iniustus hæres. Quod vt magis muniret, censuit vterius fulciendum, interitu eorum, quos patri suo sciuerat fidissimos extitisse; in subditos quoque

quoque inuidia stimulatus. Duos è Presbyteri Ioannis regione, bonis Christianisq; parentibus oriundos egregios viros, sed fortè bello captos emptosq; in aula sua habuerat pater eius. Hos, ob præclaram indolem, rerumq; gerendarum prudentiam, ac mirificam, in rebus omnibus, constantiam & fidelitatem, haud secus, quàm proprios filios diligebat. Ea de causa, non solùm summis eos negotijs maximisque officijs, sed etiam arcibus, ac locis ei cum spectissimè munitis præfecit. Quo fauore regis, fortuna, non etiam virtus captorum est mutata. Nam eadem illis, in honore, quæ in seruitute fides fuit. Quæ, cum viuento rege, tum maximè eo interfecto, probata est. Mutata iam dudum erant his captis, per ignominiam, nomina Christiana: Machomet vnus, Cain alter, in aula, appellabatur. Hos ergo duos, non nisi recti amantes, & insuper autoritate ac viribus pollentes, si parricida non è regno, vel è vita eiecisset, facile meruebat, se eiectum iri. Cæterùm fraude potiùs, quàm vi remtentandam ratus, alterum, cui Machomet nomen, ad se venire iussit. Venientem, in occasionem fraudis, interrogauit, an pro Soldano agnosceret, cum quo loqueretur?

Affir-

Affirmantis manum blandissimè apprehendit, honoribus postea varijs ornauit; plures maiorésque, cum quinque castellis, atque alijs fundis, agris, fortunisque amplissimis pollicitus, si collegam suum alterum Christianum Cain vulgò vocitari solitum, interimeret. Tunc apparuit, quantum, apud bonos, amicitia diuitijs præstet. Siquidem Machomet, neglecta tantæ promissionis spe, & metu omni contempto, ostendit, cuncta se alia potiùs paratum vel agere, vel pati, quam vt se tam nefario perfidiæ crimine obstringeret. Triginta, inquit, annis, ô Soldane, cum collega meo vixi; eundem patriæ spiritum ab ineunte ætate hausi; idem natale solum calcæui; vnà edimus, vnà bibimus; vnà læta atque tristia experti sumus; deniq; vnà eandem belli sortem subiuiimus: omnis humanitatis oblitus, bellua, tigris essem, si in immeritum, immanitatem istam perpetrarem. Tyrannus vbi vidit, furdo se loqui, neque hac via tragœdiæ suæ circulum absolui posse; tanquam si re meliùs ponderata, consilio desisteret, hominem à se dimisit, nullo præterea mandato, aut petitione oneratum. Hoc dimisso, alterum aduocauit, pari arte, aggrediendum. Perinde enim illi erat, vtro in car-

nifici.

nificinā alterius vteretur. Igitur, sicut prius Machometum, ita nunc vicissim Cainum, suauiloquentia, beneuolentijs verborū, largissimis pollicitationibus orsus circumuenire haud sanè diu laborauit. Cainus enim, cedens authoritati, non iam adamantinus, sed cereus flecti, siue etiam promissis emollitus, siue tantæ lanienæ recentissimis exemplis fractus, succubuit, promisitque, porrecta dextera, se crudelissimi mandati ministrum fore. Nec diu moratus, ex aula discedens illico arma induit futuræ scenæ idonea; ædesq; socij beneuolus trucidator adiuit. Procliue fuit Machometo, quod res erat, suspicari. Nam & aduentus intempestiuus; & tyranni prior machinatio, consiliumque adhuc alta mente repositum, recentique memoriā fumans; & vultus ipse Caini, aliquid vel ausi, vel ausuri, viro prudentissimo perspicuè prodiderunt, quam rem cogitaret. Quocirca, velut subito excandescens, manum capulo acinacis admouet, procurrensque iracundè obuiam, *ô proditor impiè! ô paries dealbate! ô subaratum aurum! & perfide Achates, non iam Achates, exclamat. Patere tua consilia non sentis? Negare non potes. In fronte tua, lego facinus cogitatum. Non sunt clausa pectoris tui arcana. A tyranno*

tyranno tyrannidem didicisti. Deserta Christi pietate, transijisti ad mores Machometanos. Sed ades. ego te praeueniam; ut antè, quàm occidas innocentem, nocens ipse occidaris. Scelerituo obuiam ibo, ingulatus neminem poteris ingulare. Hac inexpectata oratione fulminatus sibi conscius Cain, altiùs in se descendit; neque, quod iam illi palam esset, veteri amico tegendum existimauit. Quare extemplo ingenua procubuit, atque gladium vagina eductum, abiecit ante pedes illius, cuius iugulum destinârat ferire: cumque ceruicem ipse suam nudasset, Feri, inquit, Domine, & meo meo gladio verbera, hominẽ omnium, quotquot mortales viuunt, ingratiſſimum, perfidiſſimum, mori digniſſimum: & quidem illius manu mori, in quem perfidus extiti. Nihil aliud expectabat Cain, quàm ferrum, & fatum. Sed melior Machometus; Etsi, inquit, necari dignus es, qui tot annis intimè cognitum amicum ad necem destinasti; tamen dono vitam, do veniam; surge. At ne sine omni vulnere abeas, dicam quem tu uolueris vulnerare: illum nempe, quem tyrannus, in eadẽ caussa, priùs compellauit, insiſtẽq; tibi vim inferre. Sed ego pristina familiaritatis memor, & legis Christiana, ipse malui mortis meo periculo exponere, & amicitia potiùs, quàm

vita indulgere. Restiti igitur Tyranno, & id facere me non posse, dixi; cui te nunc vidi consensisse, & iniquam eadem mandanti parere voluisse. Percipi tibi, ut cumulatione beneficij ex amico carnicem facerem, & ab illo maclaretur, cui caussa fui, ne maclaretur. Verum hac fuere; condono omnia; ut vel hinc tibi amicitia accrescat, discasq; posthac odisse odio dignos. An enim non vides, quam sanus sit, cui operam addixisti, ut sicarius fieres? Huc vsque diabolus fuit, sed catenatus: nunc, parentibus e medio sublatis, fratribusq; sepultis, velut ruptis catenis, quid non tentabit? Sed nostri officij est, obstare violento. Abi ad illum, & simula, te, quod mandarat, perfecisse, meq; dic, ferro tuo cecidisse; cetera mihi permitte. Abijt Cain, Tyrannoque retulit, se ipsius mandato paruisse, Machometum vixisse; hoc habere. Quod vbi ille audiuit, iam, contra vnum pugnare, longè facilius duxit: astu tamen vim occultauit. Quippe, gratijs illi magnificè actis, ad complexum illius currit; sed inter amplectendum inopinantem pugione percussit. Perlatus est illico cædis huius rumor ad Machometum, qui rem non diutiùs distulit, sed armis raptim instructus ad palatium properauit. Ibi tot funeribus funere etiam ipsius parricidæ cumulatis, &

N

se

ſe hoſte, & regnum Tyranno liberauit. Fraude vti noluit, virtute vicit. Glorioſius enim exiſtimauit rem manu, quàm aſtu geri. Igitur, tanquam primæ admiſſionis aulicus, audientia non petita, ad Soldanum intrepidè ingreſſus eſt. Tyrannus, eo viſo, excandefcens, *Ergone, ait, tu canis, & fili canis, adhuc aura veſceris?* Cui Machometus, *Ingratijs tuis viuo,* inquit, *& quia cane deterior es, ego nunc te ipſum neci dedam.* Corripiunt vtrinque ferum, & acerrimè dimicant. Poſt diurnam pugnam, cecidit, qui meruit; parentibusque ſuis inferias tulit truculentus filius; què inuidia in ſui patris necem impulit, & propriâ dignum fecit, vt etiam ipſe ſceptro, quod genitori eripuit, ſpoliaretur. Paucos igitur dies in ſolio ſedit, qui niſi per nefas aſcendiſſet, multos annos regnaturus erat. Juſtè ergo paſſus eſt à miniſtro, quod ipſe longè crudeliùs fecit parenti. Hoc facinore in conclauis patrato, inde victor progreſſus Machometus, militem collegit, populoque conuocato ad concionem, occiſi Tyranni hiftoriam omnè explicatè narrauit. Miro applauſu exceptus eſt; magnaque totius multitudinis gratulatione, gaudentis, ſe tam immiti iugo, belluaque adeò infeſta eſſe liberatam. Eadem

dem mens, eadem vox fuit procerum, qui omnes Machometum posthac Soldanum esse iusserunt. Ille quasi honorem acceptaret, milite munitus, turbas regni composuit: & mira celeritate, intra viginti dies, omnia tranquillauit. Quibus elapsis, cum omnia conquiescerent, conuocatis rursus tam proceribus, quam populis vniuersis, statum regni exposuit, tandemque regis filium natum minimum superstitem produxit, ad hunc, non ad se regnum pertinere dicens, non iam fatuum, sed Dei (qui quæ sunt stulta mundi eligit) suffragio coronandum. Itaque coronam de suo capite detractam, iuueni imposuit. Qua tanta fidelitate effecit, vt non solum *amicus Dei* à cunctis appellaretur, sed etiam, vt, cum summa Christiani nominis existimatione atque incremento, haberetur pro vrbis, & totius regni Governatore, donec regius puer, ex ephebis excederet, & per ætatem ipse regnare posset. Hæc initia fuerunt Armuzium Christianam religionem introducendi, quæ velut fundamenta iecit diuina Providentia, super quibus postea P. Gaspar Barzæus noster reliquam Ecclesiæ structuram ædificaret, cuius vita passim extat.